

Lahemaa RP KKK koosolek. Kultuuripärandi valdkond

Palmse 24.10.2014

Aeg: 10.00 - 12.15

Koosoleku päevakava:

1. Kaitsekorralduskavale seni laekunud ettepanekud
Täiendavate ettepanekute tegemine
2. Kaitsekorralduskava edasine töö:
Piirkondlikud koosolekud, et külade kaupa läbi aritada kultuuripärandi valdkond (vaime ja materiaalne pärand, külade tsoneering, ehitustingimused)

Ave Paulus juhatab koosoleku sisse: kaitsekorralduskava peab olema 2015 märtsis koos kihtidega valmis. Palusime ettepanekuid, millest mõned on laekunud. Veebruariks peab olema 68 küla tingimused läbi räägitud.

Päevakorra punktidele täiendusi ei tehtud.

Ave Paulus: ettepanekuid on tulnud kolm Virve külaseltsi poolt kava ehituspeatükki. Uuringu kohaselt on Virve küla kaitstav küla, nüüdseks on režiim selline, et ka kaitstavatesse külaosadesse on võimalik luua uusi taluõuekohti, kui need on kooskõlas traditsioonilise asustusstruktuuriga. Oleme Virve küla ehitustingimustesse sisse viinud parandused, mis ka meie igapäevases halduspraktikas on olnud aktsepteeritavad. Vaatame tabelit (Lisa 2). Virve külas 8 m hoone kõrgus ei ole aktsepteeritav. Ettepanek mitte eristada elamutüüpi (rehielamu versus häärber), me ei tahaks sellega nõustuda. Nt maakülades on sellel tohutu vahe. Piirkondlikel aruteludel läheme iga küla osas detailidesse ning arutame konkreetseid mahud ja tingimused läbi. Abihoonete ehitismahu ja juurdeehituse mahu piirang kaotada – see ei ole samuti mõistlik. Hoonete püstitamine väljapoole õuealasid on lubatud, nagu öeldud. Ehitisealune pindala 120 praktika kohaselt või 135 arhitektuurikonkursi raames tehtud analüüsi kohaselt.

Ljubov Beglova: Muudetud on määrust (Ehitise tehniliste andmete loetelu ja pindade arvestamise alused 01.10.2014 nr 84) ning ehitisealune pindala on täpsustatud – nt lahtised terrassid ei lähe eh.pinna alla katusega lähevad.

Jaan Velström: alustame kaugemalt, meil ei ole eesmärgiks jutt kava sisu üle vaid suundumus on kaitse-eeskirja üle arutleda. Kuidas LRP oma alguse sai nõukaaegsetes tingimustes, keegi rahvaga ei rääkinud. Miks otsustati külad

rahvuspargi koosseisu võtta, keegi ei oska seda seletada. Looduskaitse ja küladel ei ole mingit seost. Ka külad kuuluvad Natura alade koosseisu, ehk on see oluline, aga kuidas kaitstakse nt linnustikku küla keskel. Ehk on Euroopas hea rääkida, et meie külades kaitstakse kultuuripärandit. Mitte mingit looduskaitsest põhjust külade rahvuspargi koosseisus olemiseks ei ole. Kas soovitakse vabaõhumuuseumit või koguda arhitektuurilist väärtust, kogu külade areng on takistatud – miks? Keegi ei kavatse ju hakata külades midagi ilmatut ehitama, vallad oma ametnikega annavad ehituslubasid. Miks KKmin on sellest huvitatud? Mis on traditsiooniline asustusstruktuur – ei ole väga aru saanud, kas seda võib eri aegadel erinevalt käsitleda. Meie ettepanekud olid kui kompromiss. Arutame külade analüüsi – mis oli tõstetud kavas nt asuniku tüüpi elamule oli juurde lubatud ehitada 5% - see on arusaamatu. Sisuliselt palun seletage mulle, mis põhjusel toimub kõigi külade kaitse? Lepime kokku, et tõestate kuidas on looduskaitse seotud külade kaitsega.

Aarne Vaik: huvitav seisukoht, miks Euroopat siia tuua. Kultuuri kaitse on mõistlik.

Ave Paulus: LKS ütleb, et rahvusparkides kaitstakse ka kultuuripärandit, see ei ole erandlik, Euroopas kaitstakse mitmel puhul loodust ja külamaastike koos, IUCN V kategooria. 1971 loeti 27 lahemaa küla etnograafiliselt esinduslikuks. LRP kaitseb ka mõisamaastikke, Ave loetleb konventsioone, kus sätestati kultuurimaastike kaitse, nimetab rahvusparke Euroopas. Asustusstruktuur on samuti suhteliselt selge mõiste - ridaküla, sumbküla, oleneb külatüübist ja mis kohta on nt Altjas võimalik täis ehitada, kavas saab teha täpsustusi külade ehitustesse. On väga tihedaid sumbkülasid ja hõredamaid. On juhendid, kuidas kaitsta kultuurimaastikke. Ja vaatame erinevalt muinsuskaitsest hoonete välisilmet, mitte hoone sisemust. Ehitada soovitakse igasuguseid asju – ka võimatult üledimensioneeritud hooned.

Maret Vildak: täna räägime siiski kavast, soovime saada piirkondade kaupa ettepanekuid mille saame liita kavas, vajalik on ka kontaktvõõndi analüüsi ja need arutame külade kaupa läbi.

Jaan Velström: olen tulnud siia tööajast ja palun vastake nii, et saan edasi anda külale teie vastuse oma küsimustele. Punkt ja vastus palun.

Ave Paulus: vastasime teile augustis, mis puudutab hoonete mahtusid, siis see on arvesse võetud, vastan ka kirjalikult, missugused muudatused on juba sisse viidud

-sihtotstarve, ehitusalused pinnad jms. Virve küla koosolekul arutame üksikasjalikult.

Jaan Velström: meil olid konkreetsed punktid, mida ma külale vastan?

Maret Vildak: vaatame ehk pärast väiksemas seltskonnas veelkord eraldi Virve küla ettepanekuid.

Ave Paulus: teine ettepanek on Ennu Tšernjavskilt, kasutada metsaveol hoburakendit ja metsatöödel lubada väikesemahulisi sanitaarraieid.

Ennu Tšernjavski: käesoleval ajal kasutuseks hobuseid pigem spordis, tööhobust I EW ajal püüti aretada kuni II MS-ni siis tekkis suur segadus. Varem toodi aretusmaterjali Euroopast, aga peale sõda Venemaalt. 1953. a muudeti kohalik ardenni hobune Eesti raskeveohobuseks – kasutusala metsanduses ja põllunduses. Hiljem tulid masinad ja hobune kaotas oma funktsiooni. Raskeveohobust kasutati Virumaal ja osa Harjumaal, üle Eesti väga levinud ei olnud. Ettepanek: kasutada hobust metsa kokkuveol, paarkümmend tihumeetrit on paras kogusmetsast välja tuua.

Ave Paulus: see on osa piirkonna kultuuripärandist nagu kõik maatõud, ka lambad, ka koolitused ja teavitusematerjalid, administratiivmeedet selleks ei ole, töötraditsioonid, kavas tuleb koolitused jms paadiehitus nt sisse kirjutada.

Ennu Tšernjavski: hobune hoiab ka karjamaid, peame kokku viima RMK, metsaomaniku, KeA ja hobuste omaniku. Järvamaal Säreveres on hobuste kasvatamise koolitused spordi suunitlusega. Oleme teinud ettepanekud kuidas hobust tööle rakendada.

Hanno Nõmme: saame vaid soovitada, ega sundida ei saa, mingit järsku pööret ei tule, aga pilt on ilusam kui tehakse töö hobusega

Ennu Tšernjavski: oleme ka RMK-ga rääkinud, neid huvitaks mainekujundus pool, alternatiiv masinale. Rootsis ja Soomes hooldatakse ka matkaradu hobustega mh eesti raskeveohobuseid on sinna ostetud. Kuidas see propaganda läbi viia.

Arne Vaik: võiks olla matkavorm – sõit hobusega ja vankritega.

Ennu Tšernjavski: hobuse sadul palju ei maksa, aga vankrid maksavad küll – Poolas nt 3500 eur, tänaseks on mõned tööriistad tulnud aga see on kindlasti kallim töö kui traktoriga, oleneb kuidas metsale ligipääs on. Kuusalu vallas on 30 raskeveohobust.

Ave Paulus: eile tuli Maie Itselt kolmas ettepanek seoses Mohni saarega – ajaloolised objektid saarel, teema puudutab kõiki külasid, siis saab hiljem materjale ja infotahvleid taotleda.

Arne Vaik: saarte teema on eriline.

Ülle Tamm: kas merekaitse tsooni muudeti?

Maret Vildak: eh.keeluvöönd Altjal on 100 m

Ave Paulus: veebruariks on vajalikud tegevused ja eelarve saada paika, võiks nüüd piirkondlikud külakesksed arutelud teha. Kas hakata KKK edasist tööd tegema kohapeal? Võtame piirkonnad, arvestades KE eelnõud teha eraldi nt Altja, Natturi ja teised rangemad piiranguvööndid.

Maret Vildak: lepime kokku ajagraafiku, ehk kuu aja pärast teeme esimene koosolek nt Käsmu-Võsu piirkonnas on intensiivsem ehitus. Ja mõni küla eraldi koosolek.

Ülle Tamm: nt Vihula valla rannakülad, Lobist Mustojani ja ärge jätke detsembrisse.

Arne Vaik: kas küla ise räägiks ka enne läbi.

Maret Vildak: saata tööjuhend, kuidas ettepanekuid teha, ka valla lehes teatada.

Margus Soom: Kuusalus teeks koosolekud poolsaarte kaupa ja kaks koosolekut, veel lisada Muuksi ja Kolga.

Maret Vildak: kuidas ajad paika panna – piirkonnad ja aeg,

Arne Vaik: millal saadate küsimused.

Maret Vildak: nädala jooksul saadame ajagraafiku ja küsimused, teemad. meil on 4 kuud, alustame nov võsu, käsmu ja ülejäänud Vihula rannakülad, dets Muike-Ilumäe piirkond ja ülejäänud maakülad

Lembo Pikamäe: teha Vihula rannakülad ühel päeval – hommikul Võsu-Käsmu, pealelõunal teised rannakülad

Ennu Tšernjavski: poolest detsembrist on juba jõulumeeleolu

17. novembri nädal – Võsu, käsmu Vihula rannakülad,

Nov viimane nädal Muike-Ilumäe piirkond + Vihula maakülad

Maret Vildak: kavas lähivad tegevustabelisse kaitse eesmärgid, ohutegurid, meetmed, summad. Uuringud, koolitused raha KIK-st (taotleb KeA, kov, MTÜ), ERF meede, meil eelarves tegevusteks raha ei ole.

Ennu Tšernjavski: kas need on vähempakkumised

Maret Vildak: sätestatakse hanketingimustes – pädevus, jm nõuded, aga kõik ei ole riigihanked on ka kolm pakkumist, nüanss on eramaa omaniku nõusolek

Ave Paulus: järgmisel nädalal juhend külavanematele, kuulutused, Kuusalu valla lehes. Ehk artiklina Virumaa Teatajas, Ennu – küsib hobusepidajate käest, Lembo küsib kohalike kalurite käest. Näitab KeA kodulehel, kust infot leida.

Ennu Tšernjavski: 7. märts 2015 Kolgakülas.

Lembo Pikamäe: võiks ka lautite rajamine olla üks ürituse teema.

Ülle Tamm: mis seisukoht on päikesepaneelide ja tuulegeneraatori suhtes Altja külas.

Maret Vildak: kui paneelid paigaldatakse katusekaldega ja tuulegeneraator ei ole liialt kõrge, siis ei ole probleemi. Sõltub lahendusest ja asukohast.

Hanno Nõmme: kui Eru linnamäele üks tuulik üles panna, kas sobib? Majapidamise tarbeks.

Maret Vildak: tuleb koht üle vaadata.

Maret Vildak, Ljubov Beglova: (Kaitse-eeskiri) dp ala küsida vallast arhitektuurseid lisatingimusi, mille raames on võimalik nõuda eskiisi.

Koosolekut juhatas:

Ave Paulus



Protokollis

Imbi Mets



LISA 2:

Sisse on viidud need parandused, mida halduspraktikas olemegi tingimuste seadmisel kasutanud. Ülejäänud osas on vajalikud arutelud:

Ehitus- ja planeerimistingimused Virve külas

Näitajad	Kaitstav külaosa
1. Uute kruntide moodustamine	On lubatud, kui see on kooskõlas traditsioonilise asustusstruktuuriga. Väikseim krundi suurus 4000 ruutmeetrit.
2. Elamumaa sihtotstarbe määramine	On lubatud, kui see on kooskõlas traditsioonilise asustusstruktuuriga.
3. Väikseim võimalik krundi suurus (m ²)	4000
4. Elumaja ehitamine	Ühel õuel lubatud üks elamu
5. Abihoonete ehitamine	Lubatud, kui õue suurus seda võimaldab, kohtades, kus järgib hoonete paigutusviisi taluõuel
6. Hoonete paigutus taluõue piires	Ebakorrapärane, korrapärane
7. Hoonete paigutus külatänaval suhtes	Määramata
8. Lisanõuded	Uus hoone rajada esmajärjekorras ajaloolise hävinud hoone kohale; uued eluasemed tuleb rajada üksteisest piisavale kaugusele vastavalt külaosas väljakujunenud laadile

Elamu näitajad	Rehielamu tüüp	Asunduselamu tüüp
9. Elamu suurim ehitusalune pind (m ²)	120 (135) (koos majandusruumidega)	120 (135)
10. Elamu harja kõrgus (m)	kuni 7,5	kuni 7,5
11. Elamu katuse tüüp	Viil, poolkelp	Viil
12. Elamu katuse kalle (kraadides)	35...42	40...45

13. Elamu viimistlusmaterjal	Ümarpalk, laudis	Laudis
14. Elamu laiuse ja pikkuse suhe	1:2 kuni 1:3	1:1,5 kuni 1:2
15. Elamu suurim laius (m)	Soovitavalt 6	Soovitavalt 6
16. Elamu juurdeehitus lubatud	Ühel küljel tuulekojana	Kuni kahel küljel
17. Elamu ühe juurdeehituse maht põhimahust	Kuni 5%	Kuni 15%
18. Lisanõuded	Hooned võivad olla vaid ühekorruselised, katusealune on lubatud välja ehitada; Elamutele ei ole lubatud ehitada rõdusid; Viimistluses ei ole lubatud kasutada tehases toodetud ümarpalki;	

Abihoone näitajad	Väiksema abihoone tüüp	Suurema abihoone tüüp
19. Abihoone suurim ehitusalune pind (m ²)	15...30	30...70
20. Abihoone harja kõrgus (m)	3,5-4,5	4,5...5,5
21. Abihoone katusetüüp	Viil	Viil
22. Abihoone katusekalle (kraadides)	30...35	35...45
23. Abihoone viimistlusmaterjal	Ümarpalk, laudis	Ümarpalk, laudis
24. Abihoone laiuse ja pikkuse suhe	1:1,5...1:2	1:2...1:5
25. Lisanõuded	Hooned võivad olla vaid ühekorruselised; Abihoonetele ei ole lubatud ehitada verandasid, rõdusid, terrasse, katuse väljaehitisi; Väärtuslikel ja väga väärtuslikel abihoonetel ei ole uued juurdeehitused lubatud; Viimistluses ei ole lubatud kasutada tehases toodetud ümarpalki; Ühel taluõuel võib olla 1 suurem abihoone	

LAHEMAA RD LUKK KOOSOLEK
KULTUURIPÄRANDI VALDKOND

PALUSE 24.10.2014

NIMI

KONTAKT

ALLKIRI

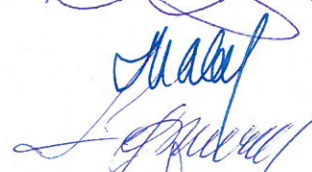
Ljubov Beglova

Kuusala VV



Marijann Alal

MKA



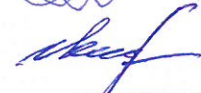
Tina Lehtinen

SIRE



Margus Soom

Kuusala VV
MTÜ Kahala järv



Jaan Velström

diver kulaselts



Enne Toomajärvi

Vanakula



Riina Lohamets

Tõrre

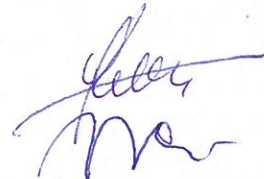
Kalle Tamme

Alaja k. Toomajärvi
Talu

Tamme

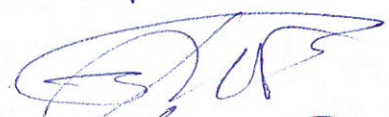
Epp Külmsaar

Viinistu k.



Jann Vain

Kõrre



Leivo Pikkamäe

Kõrre

Hanno Nõmme

Võsu; Eru

IMBI METS

keA



Marike Michelson

keA

Ullich

Ar Pauleus

Kõrre



Maret Vildak

Kõrre

VIINISTU KÜLA INFO SAATA:

eppkylmsaar@gmail.com